

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

29. august 2018

Forordningsforslag vedr. fælles regler og standarder for organisationer, der udfører inspektion og syn af skibe som følge af UK's udtræden af EU (RO-forordningen)

Nyt notat.

1. Resumé

Kommissionen har den 1. august 2018 fremlagt forslag til forordning om ændring af forordning nr. 391/2009 om fælles regler og standarder for organisationer, der udfører inspektion og syn af skibe, for så vidt angår Det Forenede Kongeriges udtræden af Unionen, KOM(2018)567.

Forordningen omhandler fælles regler og standarder for organisationer, der er anerkendt til at udføre inspektion og syn af skibe på vegne af et lands søfartsadministration. Danmark har ligesom de øvrige lande i EU uddelegeret en række inspektioner og syn af skibe til anerkendte organisationer, som på engelsk kaldes Recognized Organizations, og forordningen kaldes derfor RO-forordningen.

Forslaget vedrører begrebet "sponsorstat", som betyder, at en anerkendt organisation skal indstilles af en medlemsstat (sponsorstaten) for at blive EU-ankendt, før den anerkendte organisation kan udføre sit virke i EU. Formålet med forslaget er at sikre, at de anerkendte organisationer (også kaldet klassifikationselskaber), som tidligere blev sponsoreret af UK, fortsat kan udføre deres virke i EU, og benyttes af EU-medlemsstater.

Den nuværende artikel 8 i forordningen fastslår, at tilsynet med de anerkendte organisationer udføres af Kommissionen og sponsorstaten i forning. Ved UK's udtræden af EU vil visse anerkendte organisationer miste deres sponsorstat. De vil som følge heraf ikke længere kunne udføre syn og certificering på vegne af medlemslande i EU. Derfor foreslår Kommissionen, at der ikke længere skal stilles krav om deltagelse af en sponsorstat.

Det vurderes ikke, at forslaget har lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser.

Regeringen støtter generelt forslaget, idet det medvirker til, at EU's medlemsstater fortsat kan benytte anerkendte organisationer, som tidligere blev sponsoreret af UK. Dette vil ikke være muligt uden det foreslåede ændringsforslag.

2. Baggrund

Kommissionen har den 1. august 2018 fremsat forslag til ændring af forordning nr. 391/2009 for så vidt angår UK's udtræden af Unionen (KOM(2018)567). Forslaget blev sendt til Rådet i dansk sprogversion den 1. august 2018.

Forslaget er en ændring af forordning 391/2009 om fælles regler og standarder for anerkendte organisationer (de såkaldte RO'er, hvilket står for Recognized Organizations), der udfører inspektion og syn af skibe. Forordningen kaldes også RO-Forordningen. Forordningen regulerer de anerkendte organisationer samt de kvalitetskrav og tilsyn, som de anerkendte organisationer underlægges.

Anerkendte organisationer udfører lovpligtige syn og certificeringer af skibe på vegne af de nationale administrationer. Det er op til det enkelte land at beslutte om dets inspektioner og syn skal varetages af en anerkendt organisation, og det gennemføres ved en formel bemyndigelsesaftale med en række krav til, hvordan den anerkendte organisation skal udføre det. Rederierne kan selv vælge mellem de anerkendte organisationer, som et land har indgået en bemyndigelsesaftale med. De anerkendte organisationer har en størrelse, så de har kontorer i en række lande på globalt plan, hvorved syn af skibe kan gennemføres af deres lokale kontorer. Derved undgås, at nationale administrationer skal gennemføre en række syn af skibe verden over, og erhvervets byrder ved syn mindskes.

Baggrunden for ændringsforslaget er UK's kommende udtræden af EU (Brexit), som indebærer, at med mindre der ved en ratificeret udtrædelsesaftale fastsættes en anden dato, vil al primær og afledt EU-ret ophøre med at gælde for UK fra den 30. marts 2019. UK vil derefter være at betragte som et tredjeland i forhold til EU.

Det berører anerkendelsen på EU-plan af de anerkendte organisationer. En forudsætning for denne anerkendelse er, at de pågældende organisationer er genstand for et regelmæssigt tilsyn, som udføres af Kommissionen sammen med den medlemsstat, der i sin tid indgav anmodning om EU's anerkendelse af organisationen (den såkaldte sponsorstat).

Da UK er sponsorstat for to store anerkendte organisationer, hindres deres mulighed for fortsat at kunne udføre deres virksomhed for rederier og medlemslande i EU, når UK forlader EU, da UK ikke længere vil deltage i tilsynet. Ifølge Kommissionen kan de anerkendte organisationers potentielle tab af EU-ankendelse som følge af UK's udtræden derfor få negative konsekvenser for konkurrenceevnen og tiltrækningskraften for de 27 EU-medlemsstaters flag, der har bemyndiget disse anerkendte organisationer til at handle på deres vegne i forbindelse med udførelsen af lovbestemte inspektioner, syn og certificeringer af skibe.

Rederier, der anvender disse anerkendte organisationer med henblik på certificering kan få øgede omkostninger eller miste konkurrencemæssige fordele ved at anvende andre anerkendte organisationer og samtidig risikere at overtræde deres nuværende private kontrakter vedrørende certificering af deres skibe. Alternativt skal rederierne omflage deres skibe til et land uden for EU.

Danmark har bemyndigelsesaftaler med de to anerkendte organisationer, som oprindeligt blev sponsoreret af UK: American Bureau of Shipping (ABS) samt Lloyd's Register (LR). Danske rederier anvender de to anerkendte organisationer, som tilsammen har certificeret næsten halvdelen af de lidt større danskflagede skibe. Det ville derfor have store konsekvenser, hvis Danmark ikke kan anvende de to anerkendte organisationer.

Forslaget har hjemmel i traktatens (TEUF) artikel 100, stk. 2, hvorefter der kan fastsættes passende bestemmelser vedr. sø- og luftfart, og skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

3. Formål og indhold

Med forordningsforslaget vil Kommissionen imødegå UK's udtræden af EU og derved opretholde medlemsstaternes konkurrenceevne, øge retssikkerheden samt sikre driftskontinuitet på søfartsområdet.

Ved sin udtræden af EU vil UK ikke længere kunne deltage i de vurderinger og tilsyn, der foretages i henhold til forordningens artikel 8, stk.1, for så vidt angår de anerkendte organisationer, som UK fungerer som sponsor-medlemsstat for. Der vil derfor kunne rejses tvivl om den fortsatte gyldighed af disse organisationers anerkendelse på EU-plan, og spørgsmålet vil ikke kunne afgøres med tilstrækkelig retssikkerhed i medfør af forordningens gældende bestemmelser.

De berørte organisationer har bemyndigelsesaftaler med hovedparten af medlemsstaterne i EU-27, men efter Brexit vil EU's medlemsstater ikke

kunne benytte disse anerkendte organisationer til at varetage syn og inspektion af landenes skibe. Dette vil medføre en væsentlig begrænsning i hvilke anerkendte organisationer, der vil kunne anvendes. Derfor foreslår Kommissionen forordningen ændret, således at kravet om sponsorstatens medvirken i tilsynet med den anerkendte organisation ophører.

Konkret foreslår Kommissionen at ændre teksten i forordningens artikel 8, stk.1. Ændringen betyder, at det nuværende krav om deltagelse af sponsorlandet i vurderingen af den pågældende anerkendte organisation, erstattes med en bestemmelse om, at enhver medlemsstat, der har bemyndigelses-aftaler med den pågældende organisation, har mulighed for at deltage i vurderingen.

Dermed vil de anerkendte organisationer, som førhen blev sponsoreret af UK, fortsat være underlagt vurderinger og tilsyn i overensstemmelse med kravene i forordningen og vil fortsat kunne udføre sine opgaver i forbindelse med inspektion, syn og certificering af skibe, så længe et eller flere af EU 27-medlemsstaterne deltager i tilsynet af dem. Derved medvirker forslaget til at sikre retsgrundlaget for den fortsatte benyttelse af de berørte organisationer.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Der foreligger endnu ikke udtalelser fra Europa-Parlamentet. Europa-Parlamentet skal inddrages i henhold til TEUF artikel 100, stk. 2. Det er endnu ikke fastlagt i hvilket udvalg, behandlingen finder sted.

5. Nærhedsprincippet

Da den foreslåede ændring vil ændre indholdet af den gældende EU-forordning, kan dette kun opnås gennem en indsats på EU-plan. Nærhedsprincippet må derfor anses at være overholdt.

6. Gældende dansk ret

Da der er tale om en forordning, vil den automatisk blive gældende i dansk ret ved sin vedtagelse, og denne forordning vil ikke berøre danske rets skrifter.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Da der er tale om en forordning, vil en vedtagelse af forslaget ikke have lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have væsentlige økonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

8. Høring

Forslaget blev sendt i høring i Skibsfartspolitisk Specialudvalg med høringsfrist den 20. august 2018:

Danske Rederier bemærker, at de støtter ændringsforslaget.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

På nuværende tidspunkt forventes der ikke umiddelbart at være modstand mod forslaget fra andre medlemsstater, om end holdningen hos andre lande endnu ikke kendes.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter generelt forslaget, idet regeringen ønsker, at EU's medlemsstater fortsat skal kunne benytte anerkendte organisationer, som tidligere blev sponsoreret af UK, efter Brexit

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.